

[Klicka här för att öppna webbversionen av nyhetsbrevet!](#)

Regional kunskapsstyrning | Regional samordning av kunskapsstyrning (RESAK)

Regional kunskapsstyrning november 2019

Vi är inne i november månad och mer än halva hösten har gått. Framtagandet av standardiserade vårdförlopp (SVF) pågår för fullt även om tidplanen förskjutits något, läs mer längre ner i nyhetsbrevet. På regional nivå är nu ett femtiotal processteam etablerade (inklusive cancerområdet och psykisk hälsa) och diskussioner förs runt vilka ytterligare team, utöver de med SVF-koppling, som ska starta under 2020.

Regional programområdesdag 191024

En helhetssyn på kunskapsstyrning utifrån nivåerna nationellt/regionalt/lokalt - det var temat för oktober månads programområdesdag. Av den anledningen deltog Lena Hellberg, utredare från Regeringskansliet, som är mitt uppe i sitt arbete med utredningen "Sammanhållen kunskapsstyrning". Utredningen förväntas vara klar i juni 2020.

- Vår förhoppning är att kunna bidra till en långsiktig, robust, struktur för att parterna ska kunna arbeta tillsammans. Blir det verklighet så kommer det leda till en mer jämlik vård, säger Lena Hellberg.

Gemensamt kunskapsråd

Under dagen fördes också diskussioner runt hur regionen och de 49 kommunerna kan

bli jämlika parter i ett sammanhållet system. Anders Carlqvist, avdelningschef från Koncernkontoret och Charlotta Wilhelmsson, processledare från VästKom, berättade om ett kommande gemensamt kunskapsråd, en interimistisk lösning under 18 månader tills en mer långsiktig modell finns framtagen. Målet med ett gemensamt kunskapsråd är ytterst att individer med behov av insatser från både kommun och region ska uppleva en sammahållen vård.

Inspiration och lärandecafé runt förbättringsarbete

Mia Gustafsson, utvecklingsledare från SkaS, gav inspiration från ett Nära vård-arbete runt hjärtsviktpatienter och Sverker Andersson, regionutvecklare från Koncernkontoret, berättade om Sheffield's Flow coaching academy och hur konceptet kan översättas till en svensk kontext. Därefter fick deltagarna gruppvis diskutera hur vi gemensamt kan skapa förbättring, förankring och engagemang lokalt. "Satsa på kvalitet från början", "Vikten av tillit och förståelse för varandras roller" och "Ha med sig ledningen och utgå från patientens behov", var några av inspelen.

Tre frågor till Lena Hellberg, särskild utredare Sammanhållen kunskapsstyrning, Regeringskansliet

Hur upplever du dagen?

- Väldigt intressant och inspirerande! Man behöver komma ut från den nationella nivån och träffa dem som arbetar närmare verkligheten.

Vad hoppas du att din utredning leder till?

- Jag hoppas att vi kan lägga en grund till hur stat, region och kommun kan samarbeta på ett ändamålsenligt och effektivt sätt. Där är vi inte än. Tänk om vi kunde enas om ett gemensamt mål och dra åt samma håll, istället för att alla bara tänker på sin pengapåse. För patienten är det *en* hälso- och sjukvård.

Vad vill du ge för medskick till oss i VGR?

- Ni får hemskt gärna höra av er under resans gång - vi vill ha en öppen dialog.

Kunskapsråd - utveckling av kunskapsstyrning i samverkan

Invånarna i Västra Götaland har rätt till en god och jämlik vård oavsett var i länet de bor och oavsett vilken huvudman, kommun eller region, som ansvarar för insatserna. Därför föreslås ett gemensamt kunskapsråd bildas som gemensam plattform för en sammanhållen kunskapsstyrning inom länet. Rådet är tänkt att få en övergripande och koordinerande roll med uppdrag att identifiera områden med utvecklingsbehov av

kunskapsstöd, i vilken grad samverkan bör ske samt sortera och prioritera gemensamt arbete.

Rådet föreslås ha ett delat ledarskap mellan VGR och kommunerna i VG.

Deltagarna från VGR är tänkta att representera de sex regionala programområden som har stora samverkansytor mellan varandra och mellan VGR och kommunerna: Barn och ungas hälsa, Levnadsvanor, Psykisk hälsa, Äldres hälsa, Rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin och Primärvårdsrådet samt samordningsgruppen RESAK. Uppdragsgivare är VGR och VästKom, de västsvenska kommunalförbundens samorganisation.

- Vi ser det som nödvändigt att kommunerna behöver vara med i arbetet med kunskapsstyrning utifrån vår gemensamma målgrupp. Oavsett om patienten får vård från primärvård, sjukhus eller kommunal hälso- och sjukvård ska personalen kunna utgå från bästa tillgängliga kunskap i vårdmötet. Förhoppningsvis kan ett kunskapsråd finnas på plats till våren 2020, säger Sverker Andersson, en av VGR:s representanter i arbetsgruppen.

Standardiserade vårdförlopp (SVF) - ändrad tidplan

Det nationella arbetet med standardiserade vårdförlopp förskjuts drygt två månader, efter beslut i styrgruppen för kunskapsstyrning. Det innebär att de nationella programområdena har fram till mitten av januari för att utforma sina SVF, därefter tar en remissrunda och beslutsprocess vid och start för regional och lokal implementering planeras till april/maj 2020.

De tio beslutade SVF:erna kommer att delas in i två grupper, där första gruppen implementeras under senvåren 2020, andra gruppen under hösten 2020.

Regional påverkan

Även det regionala arbetet påverkas av förskjutningen. Rekrytering till regionala processteam, som ska kopplas till SVF för stöd i implementerings- och utvecklingsarbete, fortsätter som tidigare men den tidigare annonserade SVF-dagen 16/1 flyttas fram och nytt datum för en gemensam kick-off kommer att kommuniceras.

Beslutade SVF är:

- Hjärtsvikt (NPO hjärt- och kärlsjukdomar)
- Kritisk ischemi (NPO hjärt- och kärlsjukdomar)
- Reumatoid artrit (NPO reumatiska sjukdomar)
- Schizofreni och schizofreniliknande tillstånd (NPO psykisk hälsa)
- Stroke (NPO nervsystemets sjukdomar)
- Höftartros (NPO rörelseorganens sjukdomar)
- KOL (NPO lung- och allergisjukdomar)
- Osteoporos (NPO endokrina sjukdomar)
- Sepsis (NPO infektionssjukdomar)
- Utredning av kognitiv svikt/demenssjukdomar (NPO äldres hälsa)

De nya SVF:erna förväntas omfatta en större del av vårdkedjan, inklusive uppföljning och rehabilitering, och kunna startas oavsett var i vårdkedjan patienten befinner sig.

[Läs mer om SVF på SKL:s webbplats](#)

Aktuellt inom ett sjukvårdsregionalt värdskap

Västra sjukvårdsregionen har nationellt värdskap för fyra programområden. Dessa är:

- Lung- och allergisjukdomar
- Mag- och tarmsjukdomar
- Rörelseorganens sjukdomar
- Psykisk hälsa (vilande värdskap)

Värdskapet innebär ett ansvar att förse det nationella programområdet med ordförande, processledare, kompetens och utvecklingskraft.

I nuläget har SKL värdskap för programområde psykisk hälsa, men Västra sjukvårdsregionen förbereder ett övertagande under 2020. Exakt tidpunkt är ännu ej fastställd.

Elna Persson, koordinator för RPO psykisk hälsa, vad arbetar ni med just nu?

- Vi har åtta processteam igång som arbetar med behovsinventering och kompetensutveckling där det finns ojämlikheter regionalt. Framtagande och revidering av regionala medicinska riktlinjer är en del av processteamens aktuella arbete. Teamen ger också stöd till implementering av riktlinjerna via en återkommande utbildningsturné.

- Fem av våra processteam har deltagare i de nationella arbetsgrupperna där man arbetar med att ta fram nationella kunskapsstöd: vård- och insatsprogram (VIP) inom respektive diagnosområde. Kunskapsstöden innefattar samlad kunskap om effektiva vård- och stödinsatser vid psykisk ohälsa inom både vård, socialtjänst och skola. VIP schizofreni lanserades i maj och VIP självskada lanseras nu i november. Vård- och insatsprogrammen för depression & ångestsyndrom, beroende och ADHD kommer under våren 2020.

Vad planerar ni inför våren 2020?

- Den nationella arbetsgruppen för schizofreni har startat arbetet med standardiserat vårdförlopp som kommer att avgränsas till tidig fas vid nyinsjuknande. Det planeras också för ytterligare två standardiserade vårdförlopp: självskada och depression & ångestsyndrom.

Hur förbereder ni övergången från vilande till aktivt värdskap för programområde psykisk hälsa?

- Det finns en formell nationell process för ansökan om övergång från vilande värdskap till aktivt värdskap som nu påbörjats. För att få fart i arbetet som värdsregion tänker vi att det behövs en mötesstruktur med korta ganska täta skypemöten för att driva frågorna framåt. Att öka förutsättningarna för ett jämnt behandlingsutbud i hela

Klicka på bilden för att komma till testversionen av nationella vård- och insatsprogram inom psykisk hälsa

Sverige kräver kontinuerlig kunskap om och inventering av nuläge och vid behov riktade insatser. Regioner som kommit längre i sin utveckling får vara ett stöd för de som ännu inte nått dit.

[Läs mer om vad som händer inom programområde psykisk hälsa på vårdgivarwebben](#)

Erfarenheter från regionalt processteam smärta

Det regionala processteamet smärta hade sitt första möte i mitten av juni. Vice ordförande Anna Bergenheim ger en kort statusrapport:

Vilka insikter har teamet nått efter uppstartsmötena?

- Vi upplevde att vi under uppstartsdagarna uppnådde samsyn inom processteamet kring patientprocessen för långvarig smärta i VGR och även kring de viktigaste målen för medicinsk och patientupplevd kvalitet. Det finns mycket förbättringspotential när det gäller smärtvården i VGR och teamet planerar att arbeta parallellt med kortsiktiga och långsiktiga förbättringar.

Regionalt processteam smärta

Vilka prioriterade områden/förslag på förbättringar har teamet enats om?

De prioriterade förbättringsområden som vi har enats om är Samverkan och kommunikation (mellan primärvård och smärtspecialistvård men även mellan enheter inom primärvården), Kunskap och Utbildning (både för vårdgivare och patienter) samt Ökad fysisk aktivitet hos personer med långvarig smärta. Vi har precis börjat arbeta med förbättringsidéer inom de olika områdena.

Hur är känslan i teamet efter det utförda arbetet hittills?

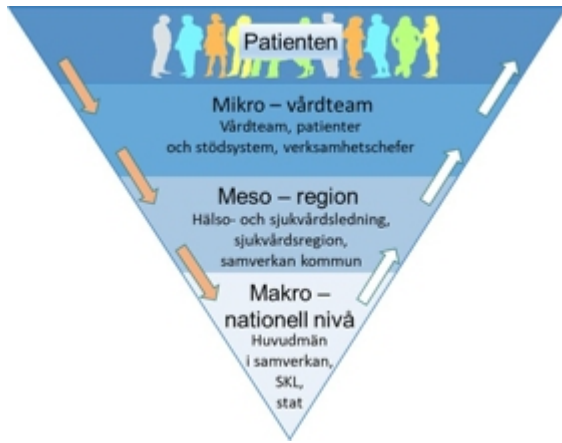
- Det känns som att vi har uppnått samsyn i processteamet och vi har kommit fort framåt i arbetet med hjälp av de i teamet som har kunskap om verktyg för utvecklingsarbete. Att teamet är multiprofessionellt, med jämn representation från primärvård och smärtspecialistvård, samt att vi har med patientrepresentant och representanter från Koncernkontoret känns som ett mycket värdefullt upplägg. Diskussionerna är kreativa med respekt för varandras kompetens. Det finns farhågor kring hur teamets arbete sedan ska implementeras i verksamheterna men överlag är känslan positiv i teamet.

[Läs mer om teamets första möte på vårdgivarwebben](#)

Vad händer nationellt?

Planerade uppstarter av regionala processteam

Under hösten 2019 planeras och genomförs uppstart för fem processteam. Dessa är:

- Medicinsk retina (RPO ögonsjukdomar)
- Glaukom (RPO ögonsjukdomar)
- Diabetes (RPO endokrina sjukdomar)
- Sekundärprevention vid akut kranskärslssjukdom (RPO hjärt- och kärlsjukdomar)
- Orofacial smärta och käkfunktionsstörning (RPO Tandvård)

Nytt NPO och NSG

Nominering och rekrytering pågår till det nystartade nationella programområdet (NPO) för perioerativ vård, intensivvård och transplantation och den nationella samverkansgruppen (NSG) för utveckling.

Nationell webbplats

SKL planerar för att lansera en webbplats för det nationella arbetet med kunskapsstyrning. Plattformen är tänkt att fungera som en yta där nationella programområden, nationella arbetsgrupper och nationella samverkansgrupper kan berätta om sitt arbete.

[Läs mer på SKL:s webbsida](#)

Om utskicket

Detta utskick riktar sig till dig som har ett uppdrag i systemet för kunskapsstyrning, samt till dig som arbetar med närliggande frågor. Syftet med sammanhållen kunskapsstyrning är att skapa en god, jämlik och kunskapsbaserad vård där bästa tillgängliga kunskap används i varje vårdmöte. Bakom kunskapsstyrningssystemet står Sveriges regioner i samverkan.

Vill du prenumerera på nyhetsbrevet?

[Registrera dig här](#)

Vår framgång räknas i liv och jämlik hälsa — tillsammans gör vi varandra framgångsrika!

[Läs mer och hitta informationsmaterial om regional kunskapsstyrning på vårdgivarwebben](#)

Regional samordning av kunskapsstyrning - RESAK

Redaktör: [Cecilia Berg Backström](#)

Kontakt: koncernkontoret.kunskapsstyrning@vgregion.se

Följ oss på sociala medier och webben:

Information om hantering av personuppgifter inom Västra Götalandsregionen.

Du kan inte svara på det här meddelandet. Kontaktuppgifter till Västra Götalandsregionen finns på www.vgregion.se om du vill komma i kontakt med oss.

[Klicka här](#) för att avsluta prenumerationen